

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму

Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова)
другого (магістерського) рівня,
спеціальність 014 Середня освіта (Українська мова і література)
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Сучасна система освіти України зазнає кардинальних змін, і ці зміни охоплюють усі навчальні предмети освітнього процесу в Новій українській школі, серед яких чільне місце посідають предмети мовно-літературної галузі – українська мова і література, іноземна мова. Закони України «Про освіту» і «Про вищу освіту», Концепція Нової української школи, інші нормативно-правові акти актуалізували потребу осучаснити традиційну дидактичну базу інноваційними технологіями, методиками і прийомами, увиразнили необхідність запровадження різних форм організації навчального процесу.

У цьому аспекті важливо сформулювати міждисциплінарні освітні програми, покликані комплексно забезпечити підготовку майбутніх учителів української мови, літератури, англійської мови, які на основі набутих фундаментальних знань, компетентностей у галузі педагогіки, психології, інформатики, методики середньої освіти здатні на високому професійному рівні забезпечувати компетентнісне навчання української мови, літератури, англійської мови в закладах загальної середньої освіти. Тому рецензована програма, оновлена кафедрою української мови і літератури Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка для підготовки здобувачів вищої освіти на другому (магістерському) рівні, є на часі.

Співпрацюємо з кафедрою упродовж 2020–2024 рр.: є спільні публікації стосовно формування м'яких навичок студентів-філологів, виконували міжрегіональні проєкти з інфомедійної грамотності.

Опрацьовували проєкт освітньо-професійної програми Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова), рівень освіти – магістр у 2021 році. Уважаємо, що науково-педагогічні працівники, які забезпечують реалізацію освітньої програми, мають відповідну кваліфікацію, відповідають ліцензійним вимогам та підвищують власний фаховий рівень через стажування / підвищення кваліфікації кожні п'ять років; виявляють професійну активність у галузі, що підтверджено статтями, монографіями, навчально-методичними матеріалами.

У порівнянні з 2024 р. є ґрунтовні доповнення в меті, удосконалення сутності інтегральної компетентності випускника, уточнено формулювання

загальних та професійних компетентностей; уточнено програмні результати навчання; скореговано візуалізацію структурної схеми реалізації ОПП.

Загалом, розробники мають право означувати унікальність програми у використанні мультидисциплінарного підходу до підготовки компетентного фахівця в галузі освіти, здатного організувати й здійснювати освітній процес у закладах загальної середньої освіти, розробляти й упроваджувати інноваційні методики і технології навчання української мови, літератури, англійської мови в старшій школі. На Сумщині це єдина така освітня програма.

Загальні компетентності ураховують специфіку компетентностей Професійного стандарту за професією «Вчитель закладу загальної середньої освіти». Увиразнено таку загальну компетентність, як здатність планувати, розробляти, презентувати освітні проєкти, управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати якість виконуваних робіт; усвідомлювати актуальність і вчасність виконання задач різного типу (ЗК 6). Водночас, міркуємо, що ця компетентність більшою мірою стосується професійних компетентностей. Можливо, розробники це врахують.

Упродовж тривалого часу викладаємо мовно-методичні курси майбутнім учителям, тому проаналізували спеціальні, предметно-методичні компетентності, а також відповідні ПРН. Загалом розробники ретельно виписали формулювання, хоча деякі з них, як на нас, потребують редагування й уточнення. Ідеться, наприклад, про ПРЗ 9. Знати особливості та дотримання умов функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища.

Відродно, що у програмі запропоновано такі методи викладання: особистісно-орієнтований, комунікативний, інтерактивний методи (вебінари, тренінги, презентації); метод проблемного викладу, дистанційні консультації, кейс-навчання, навчання у співпраці, портфоліо, професійні рольові ігри, моделювання професійної діяльності. Але деякі методи, як, наприклад, навчання у співпраці, потребують уточнення.

Загалом рецензована освітньо-професійна програма має студентоцентроване та практико-зорієнтоване спрямування, враховує потреби та інтереси стейкхолдерів. Рекомендується до впровадження в освітньому процесі ЗВО.

Рецензент:

доктор філологічних наук, професор,
професор кафедри сучасної української мови
Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича

Олена КУЛЬБАБСЬКА

